

# SPIS TREŚCI

## EKSPERCI WYJAŚNIAJĄ

|                                                              |    |
|--------------------------------------------------------------|----|
| Kiedy będzie wydane postanowienie w sprawie kosztów?         | 7  |
| Kiedy można dostać adwokata z urzędu?                        | 9  |
| Czy można stracić adwokata z urzędu?                         | 10 |
| Czy strona mająca pełnomocnika musi uiścić opłatę?           | 12 |
| Czy przedsiębiorca powinien uiścić opłatę?                   | 14 |
| Czy można złożyć skargę na orzeczenie referendarza sądowego? | 16 |
| Czy trzeba zapłacić zaliczkę?                                | 18 |
| Czym zajmuje się Prokuratoria Generalna SP?                  | 19 |

## USTAWA z dnia 17 listopada 1964 r.

|                                 |    |
|---------------------------------|----|
| - KODEKS POSTĘPOWANIA CYWILNEGO | 21 |
| TYTUŁ WSTĘPNY. Przepisy ogólne  | 22 |

## CZĘŚĆ PIERWSZA. POSTĘPOWNIE ROZPOZNAWCZE 24

### KSIĘGA PIERWSZA. PROCES 24

#### TYTUŁ I. Sąd 24

##### Dział I. Właściwość sądu. Przepis wstępny. 24

###### Rozdział 1. Właściwość rzeczowa 24

###### Rozdział 2. Właściwość miejscowa 26

##### Dział II. Skład sądu 29

##### Dział III. Wyłączenie sędziego 30

#### TYTUŁ II. Prokurator. 31

#### TYTUŁ III. Organizacje społeczne 32

#### TYTUŁ IIIA. Państwowa Inspekcja Pracy 33

#### TYTUŁ IIIB. Powiatowy (miejski) rzecznik konsumentów 33

#### TYTUŁ IV. Strony 33

##### Dział I. Zdolność sądowa i procesowa 33

##### Dział II. Współuczestnictwo w sporze 35

##### Dział III. Interwencja główna i uboczna 35

##### Dział IV. Przypozwanie 37

##### Dział V. Pełnomocnicy procesowi 37

#### TYTUŁ V. Koszty procesu 40

##### Dział I. Zwrot kosztów procesu 40

##### Dział II. Pomoc prawa z urzędu 43

#### TYTUŁ VI. Postępowanie 46

##### Dział I. Przepisy ogólne o czynnościach procesowych 46

###### Rozdział 1. Pisma procesowe 46

|                                                                                                 |     |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Rozdział 2. Doręczenia . . . . .                                                                | 51  |
| Rozdział 3. Posiedzenia sądowe . . . . .                                                        | 54  |
| Rozdział 4. Terminy . . . . .                                                                   | 57  |
| Rozdział 5. Uchybienie i przywrócenie terminu . . . . .                                         | 58  |
| Rozdział 6. Zawieszenie postępowania . . . . .                                                  | 59  |
| Dział II. Postępowanie przed sądami pierwszej instancji . . . . .                               | 62  |
| Rozdział 1. Mediacja i postępowanie pojednawcze . . . . .                                       | 62  |
| Rozdział 2. Pozew . . . . .                                                                     | 65  |
| Rozdział 3. Rozprawa . . . . .                                                                  | 71  |
| Dział III. Dowody . . . . .                                                                     | 74  |
| Rozdział 1. Przedmiot i ocena dowodów . . . . .                                                 | 74  |
| Rozdział 2. Postępowanie dowodowe . . . . .                                                     | 75  |
| Rozdział 3. Zabezpieczenie dowodów . . . . .                                                    | 86  |
| Dział IV. Orzeczenia . . . . .                                                                  | 87  |
| Rozdział 1. Wyroki . . . . .                                                                    | 87  |
| Rozdział 1a. Nakazy zapłaty . . . . .                                                           | 94  |
| Rozdział 2. Postanowienia sądu . . . . .                                                        | 94  |
| Rozdział 3. Prawomocność orzeczeń . . . . .                                                     | 96  |
| Dział V. Środki odwoławcze . . . . .                                                            | 96  |
| Rozdział 1. Apelacja . . . . .                                                                  | 96  |
| Rozdział 11. (uchylony) . . . . .                                                               | 102 |
| Rozdział 2. Zażalenie . . . . .                                                                 | 102 |
| Dział VA. Skarga kasacyjna . . . . .                                                            | 104 |
| Dział VB. Skarga na orzeczenie referendarza sądowego . . . . .                                  | 108 |
| Dział VI. Wznowienie postępowania . . . . .                                                     | 109 |
| Dział VII. (skreślony) . . . . .                                                                | 112 |
| Dział VIII. Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem<br>prawomocnego orzeczenia . . . . .    | 112 |
| TYTUŁ VII. Postępowania odrębne . . . . .                                                       | 115 |
| Dział I. Postępowanie w sprawach małżeńskich . . . . .                                          | 115 |
| Rozdział 1. Przepisy ogólne . . . . .                                                           | 115 |
| Rozdział 2. Sprawy o rozwód i o separację . . . . .                                             | 116 |
| Rozdział 3. Inne sprawy . . . . .                                                               | 118 |
| Dział II. Postępowanie w sprawach ze stosunków między rodzicami a dziećmi . . . . .             | 119 |
| Dział III. Postępowanie w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń<br>społecznych . . . . . | 121 |
| Rozdział 1. Przepisy ogólne . . . . .                                                           | 121 |
| Rozdział 2. Postępowanie w sprawach z zakresu prawa pracy . . . . .                             | 126 |
| Rozdział 3. Postępowanie w sprawach z zakresu ubezpieczeń<br>społecznych . . . . .              | 127 |
| Dział IV. Postępowanie w sprawach o naruszenie posiadania . . . . .                             | 130 |
| Dział IVA. Postępowanie w sprawach gospodarczych . . . . .                                      | 130 |
| Rozdział 1. Przepisy ogólne . . . . .                                                           | 130 |

|                                                                                                  |            |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| Rozdział 2. Postępowanie w sprawach z zakresu ochrony konkurencji. . . . .                       | 134        |
| Rozdział 3. Postępowanie w sprawach o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone . . . . . | 136        |
| Rozdział 4. Postępowanie w sprawach z zakresu regulacji energetyki . . . . .                     | 138        |
| Rozdział 5. Postępowanie w sprawach z zakresu regulacji telekomunikacji i poczty . . . . .       | 139        |
| Rozdział 6. Postępowanie w sprawach z zakresu regulacji transportu kolejowego . . . . .          | 141        |
| Dział V. Postępowanie nakazowe i upominawcze. . . . .                                            | 143        |
| Rozdział 1. Przepisy ogólne . . . . .                                                            | 143        |
| Rozdział 2. Postępowanie nakazowe . . . . .                                                      | 143        |
| Rozdział 3. Postępowanie upominawcze . . . . .                                                   | 147        |
| Dział VI. Postępowanie uproszczone . . . . .                                                     | 148        |
| <b>KSIĘGA DRUGA. POSTĘPOWANIE NIEPROCESOWE . . . . .</b>                                         | <b>151</b> |
| <b>TYTUŁ I. Przepisy ogólne . . . . .</b>                                                        | <b>151</b> |
| <b>TYTUŁ II. Przepisy dla poszczególnych rodzajów spraw . . . . .</b>                            | <b>156</b> |
| Dział I. Sprawy z zakresu prawa osobowego . . . . .                                              | 156        |
| Rozdział 1. Uznanie za zmarłego i stwierdzenie zgonu. . . . .                                    | 156        |
| Rozdział 2. Ubezwłasnowolnienie . . . . .                                                        | 159        |
| Dział II. Sprawy z zakresu prawa rodzinnego, opiekuńczego i kurateli . . . . .                   | 162        |
| Rozdział 1. Sprawy małżeńskie . . . . .                                                          | 162        |
| Rozdział 2. Inne sprawy rodzinne oraz sprawy opiekuńcze . . . . .                                | 165        |
| Rozdział 3. Sprawy z zakresu kurateli. . . . .                                                   | 172        |
| Dział III. Sprawy z zakresu prawa rzeczowego. . . . .                                            | 173        |
| Rozdział 1. Przepisy ogólne . . . . .                                                            | 173        |
| Rozdział 2. Stwierdzenie zasiedzenia . . . . .                                                   | 173        |
| Rozdział 2a. Przepadek rzeczy . . . . .                                                          | 174        |
| Rozdział 3. Zarząd związany ze współwłasnością i użytkowaniem . . . . .                          | 175        |
| Rozdział 4. Zniesienie współwłasności . . . . .                                                  | 175        |
| Rozdział 5. Ustanowienie drogi koniecznej . . . . .                                              | 177        |
| Rozdział 6. Postępowanie wieczystoksięgowe . . . . .                                             | 177        |
| Dział IV. Sprawy z zakresu prawa spadkowego. Przepisy wstępne . . . . .                          | 181        |
| Rozdział 1. Zabezpieczenie spadku i spis inwentarza . . . . .                                    | 181        |
| Rozdział 2. Przyjęcie lub odrzucenie spadku . . . . .                                            | 182        |
| Rozdział 3. Ogłoszenie testamentu . . . . .                                                      | 183        |
| Rozdział 4. Wyjawienie przedmiotów spadkowych . . . . .                                          | 184        |
| Rozdział 5. Przesłuchanie świadków testamentu ustnego . . . . .                                  | 185        |
| Rozdział 6. Sprawy dotyczące wykonawcy testamentu . . . . .                                      | 186        |
| Rozdział 7. Zarząd spadku nie objętego . . . . .                                                 | 186        |
| Rozdział 8. Stwierdzenie nabycia spadku . . . . .                                                | 187        |
| Rozdział 9. Dział spadku . . . . .                                                               | 189        |
| Rozdział 10. Inne sprawy spadkowe . . . . .                                                      | 190        |

|                                                                                                                               |            |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| Dział IVA. Sprawy z zakresu przepisów o przedsiębiorstwach państwowych<br>i o samorządzie załogi przedsiębiorstwa państwowego | 191        |
| Dział V. Złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego                                                                 | 192        |
| Dział VI. Postępowanie rejestrowe                                                                                             | 192        |
| <b>KSIĘGA TRZECIA. (uchylona).</b>                                                                                            | 194        |
| <b>KSIĘGA CZWARTA. POSTĘPOWANIE W RAZIE ZAGINIĘCIA<br/>LUB ZNISZCZENIA AKT</b>                                                | 194        |
| <br><b>CZĘŚĆ DRUGA. POSTĘPOWANIE ZABEZPIECZAJĄCE</b>                                                                          | <b>196</b> |
| TYTUŁ I. Przepisy ogólne                                                                                                      | 196        |
| TYTUŁ II. Zabezpieczenie roszczeń                                                                                             | 200        |
| TYTUŁ III. Inne wypadki zabezpieczenia                                                                                        | 204        |
| <br><b>CZĘŚĆ TRZECIA. POSTĘPOWANIE EGZEKUCYJNE</b>                                                                            | <b>205</b> |
| TYTUŁ I. Przepisy ogólne                                                                                                      | 205        |
| Dział I. Organy egzekucyjne, ich właściwość i postępowanie w ogólności                                                        | 205        |
| Dział II. Tytuły egzekucyjne i klauzula wykonalności                                                                          | 211        |
| Dział III. Wszczęcie egzekucji i dalsze czynności egzekucyjne                                                                 | 217        |
| Dział IV. Zawieszenie i umorzenie postępowania                                                                                | 222        |
| Dział V. Ograniczenia egzekucji                                                                                               | 224        |
| Dział VI. Powództwa przeciwegzekucyjne                                                                                        | 227        |
| TYTUŁ II. Egzekucja świadczeń pieniężnych                                                                                     | 229        |
| Dział I. Egzekucja z ruchomości                                                                                               | 229        |
| Rozdział 1. Zajęcie                                                                                                           | 229        |
| Rozdział 2. Sprzedaż                                                                                                          | 232        |
| Dział II. Egzekucja z wynagrodzenia za pracę                                                                                  | 236        |
| Dział III. Egzekucja z rachunków bankowych                                                                                    | 239        |
| Dział IV. Egzekucja z innych wierzytelności                                                                                   | 243        |
| Dział IVA. Egzekucja z innych praw majątkowych                                                                                | 246        |
| Dział V. Wyjawienie majątku                                                                                                   | 250        |
| Dział VI. Egzekucja z nieruchomości                                                                                           | 252        |
| Rozdział 1. Przepisy wstępne                                                                                                  | 252        |
| Rozdział 2. Zajęcie                                                                                                           | 253        |
| Rozdział 3. Opis i oszacowanie                                                                                                | 256        |
| Rozdział 4. Obwieszczenie o licytacji                                                                                         | 258        |
| Rozdział 5. Warunki licytacyjne                                                                                               | 260        |
| Rozdział 6. Licytacja                                                                                                         | 262        |
| Rozdział 7. Przybicie                                                                                                         | 265        |
| Rozdział 8. Przysądzenie własności                                                                                            | 266        |
| Rozdział 9. Egzekucja z ułamkowej części nieruchomości<br>oraz użytkowania wieczystego                                        | 268        |
| Dział VIA. Uproszczona egzekucja z nieruchomości                                                                              | 269        |
| Dział VII. Egzekucja ze statków morskich                                                                                      | 271        |

|                                                                                                                        |     |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Dział VIII. Podział sumy uzyskanej z egzekucji . . . . .                                                               | 272 |
| Rozdział 1. Przepisy ogólne . . . . .                                                                                  | 272 |
| Rozdział 2. Podział sumy uzyskanej przez egzekucję<br>z wynagrodzenia za pracę . . . . .                               | 275 |
| Rozdział 3. Podział sumy uzyskanej przez egzekucję z ruchomości,<br>wierzitelności i innych praw majątkowych . . . . . | 275 |
| Rozdział 4. Podział sumy uzyskanej przez egzekucję<br>z nieruchomości . . . . .                                        | 276 |
| TYTUŁ III. Przepisy szczególne o egzekucji . . . . .                                                                   | 277 |
| Dział I. Egzekucja świadczeń niepieniężnych . . . . .                                                                  | 277 |
| Dział II. Przepisy szczególne o egzekucji z udziałem Skarbu Państwa<br>oraz przedsiębiorców . . . . .                  | 282 |
| Rozdział 1. Przepisy ogólne . . . . .                                                                                  | 282 |
| Rozdział 2. Egzekucja przez zarząd przymusowy . . . . .                                                                | 284 |
| Rozdział 3. Egzekucja przez sprzedaż przedsiębiorstwa<br>lub gospodarstwa rolnego . . . . .                            | 287 |
| Dział III. Egzekucja w celu zniesienia współwłasności<br>nieruchomości w drodze sprzedaży publicznej . . . . .         | 290 |
| Dział IV. (skreślony) . . . . .                                                                                        | 291 |
| Dział V. Egzekucja świadczeń alimentacyjnych . . . . .                                                                 | 291 |
| Dział VI. (skreślony) . . . . .                                                                                        | 292 |

## **CZĘŚĆ CZWARTA. PRZEPISY Z ZAKRESU MIĘDZYNARODOWEGO POSTĘPOWANIA CYWILNEGO.**

|                                                                                                             |     |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <b>PRZEPIS WSTĘPNY</b> . . . . .                                                                            | 292 |
| <b>KSIĘGA PIERWSZA. JURYSDYKCJA KRAJOWA.</b> . . . .                                                        | 293 |
| TYTUŁ I. Przepisy ogólne . . . . .                                                                          | 293 |
| TYTUŁ II. Przepisy łączne dla jurysdykcji krajowej (w postępowaniu<br>procesowym i nieprocesowym) . . . . . | 293 |
| TYTUŁ III. Jurysdykcja krajowa w procesie . . . . .                                                         | 294 |
| TYTUŁ IV. Jurysdykcja krajowa w postępowaniu<br>nieprocesowym . . . . .                                     | 294 |
| TYTUŁ V. Zwolnienie spod jurysdykcji krajowej . . . . .                                                     | 295 |
| <b>KSIĘGA DRUGA. POSTĘPOWANIE</b> . . . . .                                                                 | 297 |
| TYTUŁ I. Zdolność sądowa i procesowa . . . . .                                                              | 297 |
| TYTUŁ II. Zabezpieczenie kosztów procesu . . . . .                                                          | 297 |
| TYTUŁ III. Zwolnienie cudzoziemców od kosztów sądowych . . . . .                                            | 299 |
| TYTUŁ IV. Pomoc prawna i doręczenia . . . . .                                                               | 299 |
| TYTUŁ V. Zabezpieczenie dowodów . . . . .                                                                   | 300 |
| TYTUŁ VI. Zagraniczne dokumenty urzędowe . . . . .                                                          | 301 |
| TYTUŁ VII. Zabezpieczenie spadku po cudzoziemcach . . . . .                                                 | 301 |
| TYTUŁ VIII. Stwierdzenie obcego prawa i wzajemności . . . . .                                               | 302 |
| TYTUŁ IX. Uzasadnienie prawomocnych orzeczeń . . . . .                                                      | 302 |

|                                                                                                                   |            |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>KSIĘGA TRZECIA. ORZECZENIA SĄDÓW ZAGRANICZNYCH</b>                                                             |            |
| <b>I UGODY ZAWARTE PRZED TAKIMI SĄDAMI . . .</b>                                                                  | <b>302</b> |
| TYTUŁ I. Uznanie orzeczeń sądów zagranicznych . . . . .                                                           | 302        |
| TYTUŁ II. Wykonalność orzeczeń sądów zagranicznych i ugód zawartych<br>przed takimi sądami . . . . .              | 303        |
| <br><b>CZĘŚĆ PIĄTA. SĄD POLUBOWNY (ARBITRAŻOWY). . . . .</b>                                                      | <b>305</b> |
| TYTUŁ I. Przepisy ogólne . . . . .                                                                                | 305        |
| TYTUŁ II. Zapis na sąd polubowny . . . . .                                                                        | 306        |
| TYTUŁ III. Skład sądu polubownego . . . . .                                                                       | 308        |
| TYTUŁ IV. Właściwość sądu polubownego . . . . .                                                                   | 311        |
| TYTUŁ V. Postępowanie przed sądem polubownym . . . . .                                                            | 312        |
| TYTUŁ VI. Wyrok sądu polubownego i zakończenie postępowania . . . . .                                             | 314        |
| TYTUŁ VII. Skarga o uchylenie wyroku sądu polubownego . . . . .                                                   | 316        |
| TYTUŁ VIII. Uznanie i stwierdzenie wykonalności wyroku<br>sądu polubownego lub ugody przed nim zawartej . . . . . | 318        |